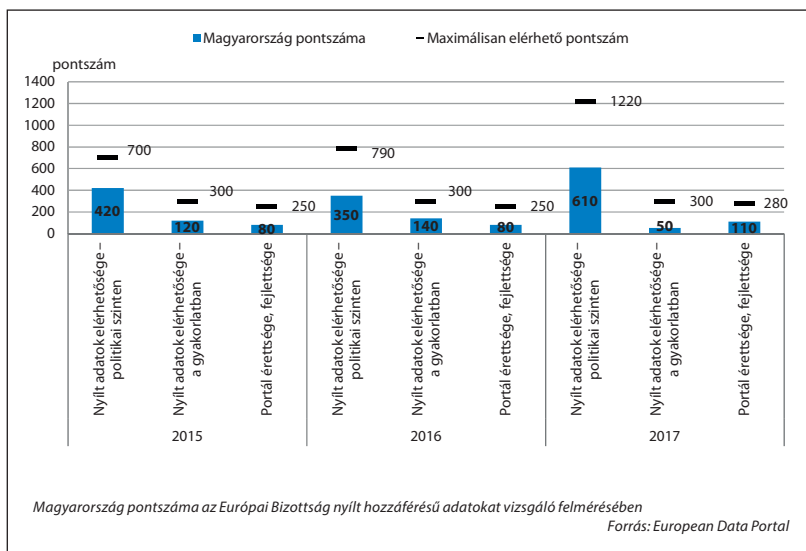

H.3.3. Nyílt hozzáférésű adatok szerinti érettség mutató

Nyílt vagy nyílt hozzáférésű adatoknak (open data) nevezzük azokat az információkat, amelyeket bárki szabadon – szerzői jogi, szabadalmi vagy bármely más korlátozásoktól mentes módon – megismerhet, felhasználhat vagy újrahasznosíthat. A nyílt adatok hozzájárulnak egy ország politikai, szociális és gazdasági fenntarthatóságának biztosításához. A közzétett adatainak hozzáférhetővé és újrafelhasználhatóvá válásával a közigazgatás működése is hatékonyabbá válik.

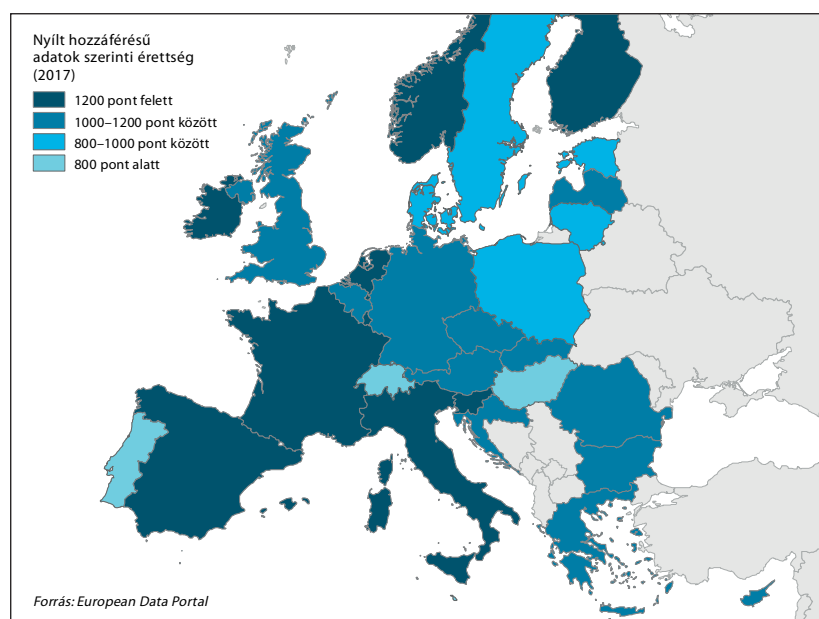
Az Európai Bizottság 2015-től vizsgálja az EU 28 országát, Norvégiát, Svájcot, Liechtensteint a nyílt adatok szerinti érettség, felkészültség alapján, aminek eredményét az Európai Adatportálon teszi közzé. A mérés két mutatóra épül: 1. a nyílt hozzáférésű adatok elérhetősége és 2. a közadatkereső portál fejlettsége. Az előbbi azt méri, hogy az országok milyen szintű nyíltadatkezelési politikával és előírásokkal rendelkeznek, a közzétett információinak további felhasználásáról szóló PSI-irányelv átültetésében hogyan teljesítenek, emellett értékelik a nyílt adatok felhasználását és politikai, társadalmi, gazdasági hatásukat. Az utóbbi mutató funkcionalitás alapján méri a portál használhatóságát, az adatok újrafelhasználtságát, elérhetőségét, valamint terjesztését. Az egyes mutatókhoz rendelt alindikátorokat 41 + 13 elemű kérdéssorozat alapján pontozzák, amely pontok maximálisan elérhető értékéhez viszonyított százalékos aránya adja a mutatók értékét.

A *Jelentés* legfrissebb adatai a 2017. augusztusi állapotot mutatják. Eszerint hazánk a nyílt adatok szerinti érettség tekintetében a megszerezhető pontok 48%-át érte el. Ez az érték jelentősen elmarad a vizsgált országok 70%-os átlagától.

Egyfelől a nyíltadat-politika intézményesülése folytatódott, a központi koordináció javult, de továbbra sincs elfogadott stratégiája a területnek. A nyílt adatok használata kissé bővült, köszönhetően annak, hogy a portál (elsősorban külföldi) látogatottsága havi több mint 25 ezer főre növekedett. Ugyanakkor a kormányzat továbbra is adós a tíz évenként esedékes közadat-publikálási megoldás hatáselemzésével, valamint a társadalmi hatásokat mérő monitoring rendszer kialakításával. A *Jelentés* jó gyakorlatként azonosítja a Nemzeti Jogszabálytár közhiteles adatbázisát, valamint a BKK menetrendi információinak közzétételét.

Az Európai Bizottság a vizsgált országokat az eredményeik alapján négy kategóriába sorolta: kezdők, követők, gyors felzárkózók és vezetők. 2017-ben Magyarország ismét a követők csoportjába került, eszerint érvényes közadatpolitika és fejlettebb portálszolgáltatások jellemzik, de az adatok szabad felhasználása nem teljes körű. A mutató javításához tervezett további lépések között szerepel egy új portál létrehozása, illetve a legfontosabb adatkezelők megfelelő állami finanszírozását célzó eszközök bevezetése annak érdekében, hogy az újrafelhasználási díjakat csökkenteni lehessen.

Az Európai Bizottság által közzétett jelentés szerint Magyarország nyíltadat-mutatója javult az elmúlt évben, ugyanakkor növekedett a lemaradásunk az európai átlagtól.